INSTITUCIÓ CULTURAL DEL CIC
Fundació Privada

Ideari de la Institució Cultural del CIC

JUNY, 2016

Prefaci

La Institució Cultural del CIC, des de la seva fundació fins al present, ha desenvolupat un llarg camí en el terreny educatiu i s'hi han format persones que avui exerceixen la seva tasca professional en el si de la societat.

INSTITUCIÓ CULTURAL DEL CIC
Fundació Privada

Els ideals que el nodreixen s'han anat expressant d'una manera visible en la pràctica educativa dels diferents centres que la configuren i l'humanisme que l'ha inspirada ha estat, sens dubte, el seu pal de paller.

En l'actualitat, el futur que s'albira en l'horitzó planteja grans desafiaments de tot ordre: socials, econòmics, tecnològics i culturals. Vivim immersos en un canvi d'època i això obliga repensar i redefinir, de nou, el sentit de l'acció educativa i els ideals de la nostra institució per aclimatar-la al present i garantir els nivells d'excel·lència.

L'ideari que presentem, a continuació, recull la memòria viva de la institució, l'herència que s'ha anat construint al llarg dels anys i pretén ser un instrument útil i creatiu per afrontar els reptes de futur amb fidelitat als ideals que van fer possible el naixement de la Institució.

Francesc Torralba i Roselló
Redactor de la revisió i actualització
de l'Ideari de la Institució Cultural del CIC

CIC (1963)
Anagrama de Josep M. Subirachs,
a la seu de la Institució Cultural del CIC

Introducció

01

La Institució Cultural del CIC és una entitat amb personalitat jurídica pròpia, de caire fundacional privat i amb plena capacitat d'obrar, amb les úniques limitacions que estableixen les lleis i els seus estatuts. Les finalitats de la Institució són l'ensenyament de qualsevol matèria i grau i les activitats culturals, educatives i formatives en general, d'acord amb l'ideari que s'expressa a continuació.

02

La Institució Cultural neix en el marc de l'associació *Centre d'Influència Catòlica Femenina* (CICF), avui anomenada *Cultura, Informació i Cristianisme* (CIC), amb una finalitat eminentment formativa i evangelitzadora. Al llarg de la seva història es desplega en diferents tipus d'ensenyament i de nivells formatius, assumint un caràcter independent respecte l'associació, encara que estretament unida a ella pel que fa als objectius fundacionals.

03

La tradició de fons en què s'inscriu la Institució Cultural i que, de fet, configura la seva identitat històrica fins a l'actualitat, és, d'una banda la seva naturalesa cristiana, en una línia conciliadora i oberta, receptiva als signes dels temps i als nous llenguatges i necessitats socials; la seva obertura a la societat en clau de servei; la seva catalanitat de llengua i de continguts i la voluntat d'implementar una pedagogia participativa, personalitzadora i integral, en la línia renovadora que s'ha esdevingut a Catalunya durant el segle XX.

04

En un context definit per canvis accelerats i per grans transformacions ideològiques, la Institució considera necessari explicitar el seu ideari per tal de fer present la memòria que l'ha anat configurant. Fer memòria del passat de la Institució és fonamental per poder conèixer la seva identitat actual. Creiem que cal fer-la present, perquè, com diu el poeta, qui perd la memòria perd la identitat.

05

L'ideari que presentem té un caràcter evocador -de memorial- i pretén esdevenir, alhora, una eina de construcció del futur. Creiem que les idees que defineixen la Institució són pilars per poder afrontar, amb fermesa i creativitat, els grans desafiaments de caràcter educatiu, tecnològic, social i cultural que afecten la societat i les comunitats educatives en particular.

06

El Patronat de la Institució com a màxim curador de l'entitat i els responsables dels diversos nivells assumeixen el compromís de vetllar pel desenvolupament harmònic d'aquestes idees-eix i estan cridats a potenciar estratègies educatives al servei dels propòsits fundacionals que són els que donen sentit i raó de ser a la Institució.

Elements configuradors de la identitat

1

Una pedagogia participativa, integral i personalitzada.

Entre les idees rectores de la Institució hi ha la voluntat de desenvolupar una pedagogia participativa, integral i personalitzada, en la mateixa línia dels corrents pedagògics innovadors que es van desplegar a Catalunya durant la primera meitat del segle XX. La innovació educativa és una aposta de la Institució lligada al seu compromís per l'excel·lència i la qualitat.

1.1

Una educació participativa és una educació en què l'educand no és un objecte passiu, sinó un subjecte que participa activament en la construcció del coneixement. La pedagogia participativa es tradueix en un tracte obert i proper a l'educand i en una actitud que potenciï les seves facultats i capacitats que té com a principal finalitat acollir i potenciar els seus talents inherents perquè pugui aportar valor afegit a la societat.

1.2

Una educació integral és una educació que vetlla pel desplegament total de la persona humana, de totes les seves dimensions i facetes. Des de la Institució, es vetlla per fornir una educació integral que abasti el conjunt de la persona, amb el benentès que una educació d'aquest caire és l'únic fonament segur per a un equilibri emocional i una especialització ulterior.

1.3

Una educació personalitzada es tradueix en una acció directa en la qual el rostre a rostre és fonamental. Aquesta atenció permet descobrir els talents ocults de l'educand i ajudar-lo a discernir el seu itinerari acadèmic i formatiu. La implementació de les tecnologies de la informació i de la comunicació en la vida educativa de la Institució està al servei de l'aprenentatge i d'una millora qualitativa del seu aprenentatge.

1.4

Des de la Institució, es vetlla per una acció educativa orientada a ajudar l'educand.

Des de la Institució, es vetlla per una acció educativa orientada a ajudar l'educand a reconèixer les seves capacitats, a afirmar-se i a formar el seu caràcter, per tal de poder afrontar, amb responsabilitat crítica i alhora amb il·lusionada confiança, els reptes de l'esdevenidor. Per assolir aquests objectius, es potenciarà l'esperit emprenedor, la capacitat relacional i comunicativa i el treball compartit entre els educands.

1.5

Des de la Institució, es considera fonamental potenciar en els educands les facultats de raonar i de pensar per si mateixos, a fi que siguin capaços de resoldre els problemes i les dificultats que origina la vida i l'exercici de qualsevulla professió. Es prestarà una atenció especial al pensament filosòfic i a les humanitats en general per la seva capacitat de vertebrar interiorment l'educand. Igualment s'atendrà la dimensió emocional, social i espiritual de l'educand, bàsica per al seu equilibri interior.

1.6

Des del si de la Institució, es vetlla per una educació orientada vers el rigor intel·lectual, sense oblidar la dimensió afectiva de la persona humana, per assolir una complementarietat i harmonia entre totes dues dimensions. L'objectiu final és formar persones amb criteri, amb capacitat de discerniment i amb la voluntat d'aprendre continuadament.

1.7

2 Una Institució arrelada en la catalanitat

2.1

La Institució té una identitat profundament arrelada en la catalanitat, no tan sols perquè ha nascut en el si de la societat civil del país, sinó perquè vol desvetllar i potenciar en la consciència de l'educand, a través de l'acció educativa, el sentit de poble i la seva pertinença afectiva.

2.2

Aquest principi educatiu es tradueix en una clara opció per l'ús vehicular, tant docent com administratiu, de la llengua catalana. En un context caracteritzat pel procés de globalització econòmica, política i lingüística, la Institució considera fonamental potenciar, d'una banda, la identitat catalana i la seva projecció en el món i, de l'altra, fer-se eco de les tendències globals, per formar persones amb arrels i amb esperit cosmopolita. La finalitat és educar persones capaces de viure amb respecte la diversitat cultural.

2.3

Al mateix temps, la Institució desenvolupa una reconeguda disposició envers l'ensenyament d'altres llengües, d'acord amb les disposicions vigents. És propi de la Institució l'ensenyament d'idiomes en tots els graus de la vida escolar, amb la convicció que la formació poliglota és un factor essencial per al desenvolupament de les capacitats dels seus estudiants.

2.4

Des del si de la Institució, la llengua no es concep tan sols com un instrument de comunicació, sinó com un univers i un món de vida. El seu coneixement profund és bàsic per a exercir, amb profunditat, el pensament creatiu i l'expressió dels sentiments, la dimensió racional i emocional dels educands.

2.5

L'arrelament a la identitat catalana no es tradueix únicament en l'ús de la llengua catalana com a eina fonamental de l'acció educativa, sinó en l'estudi i aprofundiment de totes les dimensions del país. Es fa un especial èmfasi en la memòria del passat, en la història, en el territori i en el coneixement de les seves institucions, perquè només des d'aquesta visió integral és possible comprendre el present.

2.6

Des d'aquesta fidelitat al país es fa especial esment de les manifestacions culturals en els diferents àmbits, populars o intel·lectuals, tot potenciant la seva rica capacitat integradora. Es posa èmfasi en el lligam afectiu envers el país i envers totes les persones que hi viuen i hi treballen, afavorint la convivència i l'esperit de civisme.

2.7

El coneixement de la geografia del país i de les seves contrades, tradicions, dites i costums és objecte d'atenció en el si de la Institució. Aquest arrelament en la catalanitat comprèn l'obertura i el coneixement d'altres pobles. Es parteix del supòsit que només des del coneixement profund d'allò propi és possible obrir-se a l'altre i estimar la seva singularitat.

3

L'humanisme cristià

3.1

L'humanisme cristià és un dels eixos fonamentals de la Institució, no tan sols pel seu origen, el CIC, sinó per les idees i pels hàbits educatius que han regit la Institució fins al present. La presència de la identitat cristiana, concretada de diferents maneres segons els àmbits, ha estat un element viu al llarg de la història de la Institució i aquest és desig de cara al futur.

3.2

Des del seus orígens, la Institució ha pretès educar des de la identitat cristiana, amb fidelitat als principis de l'Evangeli i en la línia renovadora del Concili II del Vaticà. Aquesta fidelitat a l'humanisme cristià s'interpreta a la llum dels signes dels temps i és respectuosa envers la realitat plural, del seu personal docent, dels membres no docents de la comunitat educativa i dels destinataris de l'acció docent i formadora.

3.3

Per *humanisme* entenem aquella opció filosòfica que posa la persona humana en el centre, li atribueix una dignitat sublim i entén que la institució està al servei de la seva promoció integral. L'humanisme cristià és una síntesi creativa que es fonamenta en la riquesa de la tradició bíblica i en l'herència grecollatina.

3.4

La iniciació religiosa, com a tal, escau fonamentalment a la família i a la comunitat cristiana on s'insereix aquesta família. A la Institució no li correspon entrar en aquest marc de decisió, però, en tant que Institució educativa, no es limita exclusivament al terreny de la instrucció de continguts intel·lectuals, sinó que vetlla també pel desplegament de la dimensió ètica, estètica i espiritual de l'educand.

3.5

L'humanisme cristià es tradueix de múltiples maneres en el camp educatiu. Els responsables de la Institució -cadascú des del seu àmbit- estan cridats a explorar les fórmules més adequades. Aquesta identitat es fa palesa en la transmissió de valors de caràcter evangèlic, l'educació d'una ètica atenta a les necessitats dels grups més vulnerables i oberta a d'altres confessionalitats i ètiques civils. Des del si de la Institució es té cura d'aquesta formació dels educands, sempre des del respecte a la seva llibertat personal.

3.6

La identitat cristiana no tan sols es defineix per la transmissió de valors evangèlics, sinó també per la configuració d'una imatge cristiana de la natura, del temps i de la societat, de l'home i de la dona. En aquest sentit, des de la institució, es potencia el coneixement de les festes tradicionals del nostre país i s'ajuda l'educand a comprendre el seu sentit originàriament religiós. De la mateixa manera, es vetlla per una relació harmònica amb el medi ambient i per despertar, en els destinataris de l'acció educativa, la consciència de les greus injustícies que es cometen al món, per tal de forjar en ells una consciència crítica i una voluntat de transformació.

La formació en l'humanisme cristià no exclou l'obertura a d'altres mons religiosos.

3.7

El fet que la Institució tingui una identitat cristiana pressuposa, per part de tots els membres de la comunitat educativa, del personal docent i d'administració i serveis, el respecte i l'atenció a l'esmentada identitat. La Institució desitja oferir, a través de l'acció educativa, una imatge cristiana de la persona, de la societat i del món, tot respectant la llibertat de cadascú.

3.8

En el camp de l'acció educativa, la identitat cristiana té diferents concrecions que han de ser formulades després d'un acurat estudi en cada nivell i circumstància. L'humanisme cristià no es reflecteix exclusivament en l'exercici d'unes determinades matèries afins a la concepció cristiana del món, sinó en el mateix tarannà intern de la Institució i en la seva relació envers la societat en general.

3.9

Des d'aquest punt de vista, és fonamental per a la Institució potenciar el coneixement de la cultura bíblica i de l'univers judeocristià. La introducció d'aquestes matèries, en els diversos nivells formatius de la Institució, no tan sols respon a la pròpia coherència històrica, sinó, també, al fet de què el coneixement d'aquesta herència és bàsic per comprendre el món simbòlic i la història del nostre país i, per extensió, d'Europa.

3.10

La formació en l'humanisme cristià no exclou l'obertura a d'altres mons religiosos. En una societat plural, tant des del punt de vista religiós com des del punt de vista cultural i ètnic, és fonamental ensenyar a l'educand a conèixer altres universos religiosos i esbrinar-ne els punts de contacte i de diferència. El diàleg ecumènic i interreligiós és un camí de pacificació i d'harmonia social.

4

L'obertura i el servei a la societat

4.1. La Institució Cultural del CIC neix per fer un servei a la societat en la qual s'insereix. El servei a la societat en general es tradueix en la formació integral de persones que, en el futur, seran ciutadans en plenitud i professionals actius de la societat.

4.2. La Institució, pel seu caràcter d'entitat d'iniciativa social i sense ànim de lucre, té per objectiu generar una política educativa i econòmica que faciliti el tracte amb l'educand, especialment quan aquest o la família d'on prové tingui dificultats i necessitats de diferent ordre, així com l'accés als seus serveis educatius a les persones més vulnerables des d'un punt de vista social i econòmic.

4.3. La dimensió de servei, en el si de la Institució, es comprèn en múltiples direccions: servei a l'educand, servei als pares, servei als educadors, servei a personal no docent, servei al país, a Europa i al món. La raó de ser de la mateixa Institució és la voluntat de servei que s'ha de traduir en un compromís per l'excel•lència, en una manera de fer receptiva i acollidora, oberta a les necessitats de l'entorn més immediat i atenta a les realitats més allunyades.

4.4. El servei a l'educand és l'eix central de la Institució. Al capdavall, la finalitat de la Institució és potenciar i desenvolupar totes les facultats de la persona i això pressuposa, una actitud de servei generós al seu destinatari i una adaptació al seu nivell i a les seves capacitats. El centre de gravetat de l'acció educativa gira al voltant de l'educand. Aquest servei es tradueix en una educació rigorosa i estimulant tant des del punt de vista teòric com pràctic que té com a objectiu acollir el seu talent i estimular-lo.

4.5. La Institució també vetlla per fer una servei a la comunitat familiar de l'educand. Entre l'esfera institucional i la familiar és bo que regni un clima de comprensió i d'ajuda mútua, tot orientant els esforços en bé de l'educand i potenciant el seu creixement com a persona. La Institució fa un servei a la família en la mesura en què col•labora amb ella en la tasca educativa i complementa la tasca formativa que fan els pares.

4.6. El servei que fa la Institució s'orienta també cap als professionals que intervenen en el seu si, especialment als educadors que són l'ànima de la Institució i la seva força motriu. La Institució vetlla per un tracte just i equitatiu del cos docent i mira de pal•liar les seves necessitats amb vista a un òptim desenvolupament de la persona i de la seva intervenció educativa. En aquest sentit, vetlla per la formació del professorat, per les seves condicions de treball i la seva participació activa en el desenvolupament de la vida institucional.

4.7. El servei que fa la Institució s'orienta al personal no docent que, amb la seva tasca vetlla pel bon funcionament de les infraestructures i de la gestió de la Institució. La institució vetlla per un tracte equitatiu d'aquest personal i el contempla com un membre actiu en el si de la comunitat educativa.

4.8. La voluntat de servei repercuteix en el conjunt del país. Tot formant persones i ajudant-les a créixer, la Institució fa un servei al país i al seu desenvolupament futur. També el fa quan desvetlla en la consciència de l'educand l'estima pel país com a comunitat històrica, lingüística, cultural i simbòlica. L'estima d'allò concret i singular és fonamental en un món globalitzat així com també ho és el domini tecnològic i la competència digital.

4.9. Tot servint l'educand, la seva família, els seus educadors i el país on viu, la Institució fa un servei al conjunt d'Europa i al món sencer. En aquesta línia, es desplega en el si de la Institució la formació de l'esperit cívic, reforça els valors democràtics i l'exercici de la llibertat responsable, així com la consciència crítica, mitjançant la qual l'educand sigui capaç de discernir allò d'autènticament humà que hi ha en el món. La sensibilització envers les realitats socials, des de les més immediates a les que són més llunyanes geogràficament, és present a la Institució.

4.10. En un context marcat pel desplegament exponencial de les tecnologies, no tan sols en el camp de la comunicació i de la informació, sinó també en el camp de la vida humana i de la robòtica, des del si de la Institució s'estimula els educands a usar-les rigorosament i a fer-ne un ús responsable i adequat. En aquest sentit, el servei a la societat es tradueix en la pràctica d'un humanisme pedagògic, obert a les sensibilitats presents i configurat a partir dels valors més nobles de la tradició occidental.

4.11. Inspirats en l'esperit de sant Francesc d'Assis, patró de l'Escola Thau, la Institució vetlla per educar en el respecte envers la naturalesa i els ecosistemes tot potenciant un món sostenible.

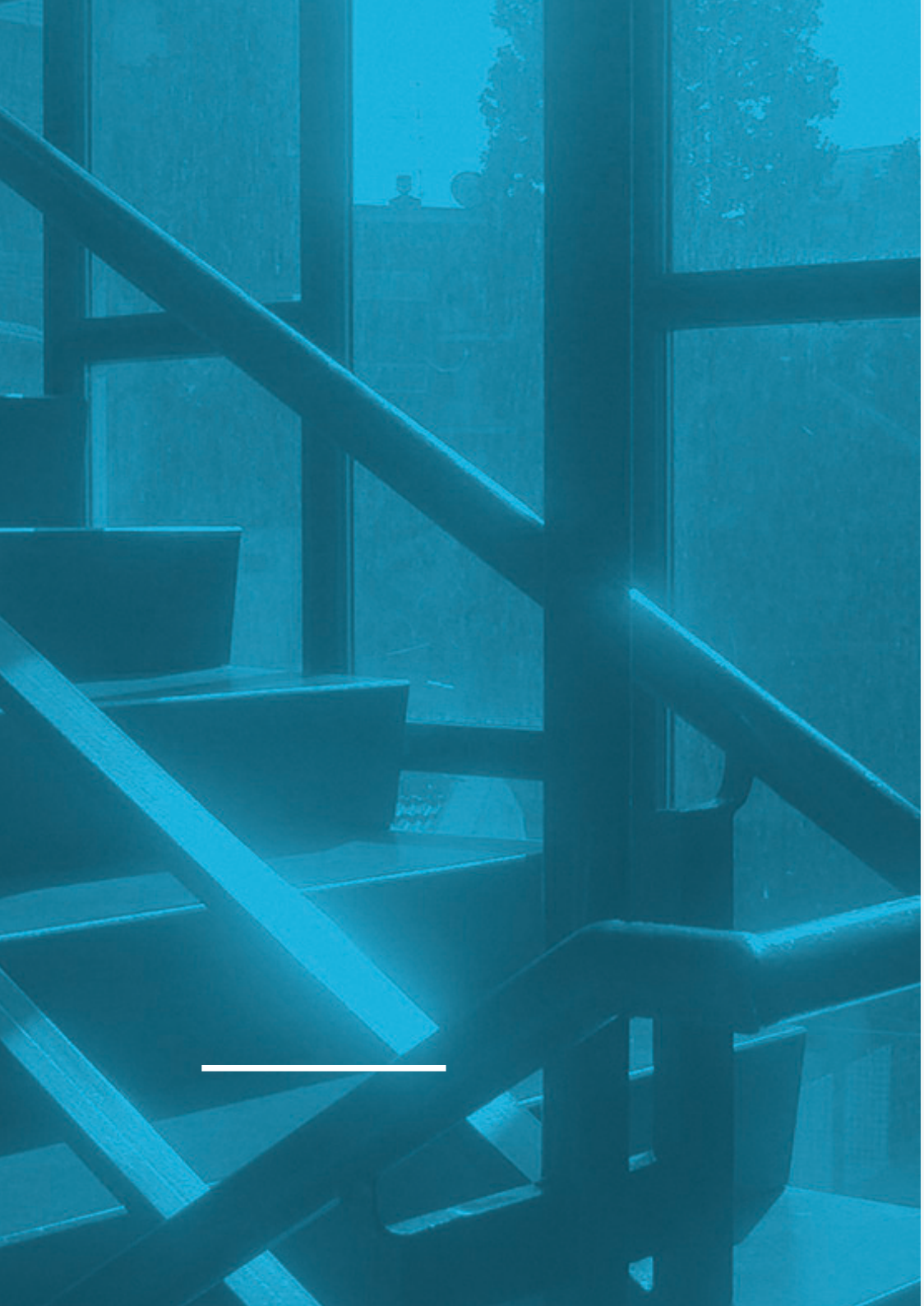

Consideracions finals

01

D'acord amb aquests principis orientadors, la Institució s'esmerça a garantir una educació integral i un ensenyament de qualitat, adequats als canvis socials, polítics, econòmics i tecnològics.

02

L'articulació pràctica dels principis rectors d'aquest ideari que es concreten en el projecte educatiu, pot experimentar canvis significatius en el futur com a conseqüència de la societat que exigeixin una adequació dels principis rectors en cada situació històrica.

© Institució Cultural del CIC, 2016
Via Augusta, 205
08021 – Barcelona
www.iccic.edu

Disseny i maquetació
MANEKO.

Producció editorial
Winihard Grafics S.L.

INSTITUCIÓ
CULTURAL
DEL CIC
Fundació Privada

www.iccic.edu